

Megality Pomorza Zachodniego.

Na tropie budowniczych tajemniczych
grobowców z epoki kamienia

*Megaliths of Western Pomerania.
On the track of the builders of the mysterious
Stone Age tombs*

Redakcja: Agnieszka Matuszewska, Marcin Szydłowski

Tłumaczenie: Monika Witek

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Druk: PPH ZAPOL

ISBN 978-83-7518-523-2

Wydawnictwo:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe
ZAPOL Dmochowski, Sobczyk Sp.j.
al. Piastów 42, 71-062 Szczecin
tel. +48 91 435 19 00, www.zapol.com.pl

SPIS TREŚCI

Contents

PRZEDMOWA	5
WSTĘP	7
MUZEALNE OPOWIEŚCI O MEGALITACH	11
MEGALITYCZNY PROJEKT	15
POSZUKIWANIA TERENOWE	19
GROBOWCE MEGALITYCZNE Z LOTU PTAKA	23
POZOSTAŁOŚCI GROBOWCÓW MEGALITYCZNYCH W ŚWIETLE BADAŃ GEOFIZYCZNYCH	31
ARCHEOTURYSTYKA	35
ZAKOŃCZENIE	39
FOREWORD	41
INTRODUCTION	42
MUSEUM STORIES ON MEGALITHS	45
MEGALITHIC PROJECT	49
FIELD SEARCH	51
A BIRD'S EYE VIEW OF MEGALITHIC TOMBS	55
THE REMAINS OF THE MEGALITHIC TOMBS IN THE LIGHT OF THE GEOPHYSICAL SURVEY	63
ARCHAEOLOGICAL TOURISM	67
CONCLUSION	71
WYKAZ CYTOWANEJ LITERATURY <i>BIBLIOGRAPHY</i>	73
LISTA AUTORÓW <i>LIST OF AUTHORS</i>	75
RYCINY <i>FIGURES</i>	77

PRZEDMOWA

Pomorze Zachodnie pełne jest miejsc pięknych, tajemniczych i atrakcyjnych turystycznie. Chcielibyśmy zabrać naszych czytelników w niesamowitą podróż w przeszłość, przeplatając ją prezentacją wyników nowoczesnych metod nieinwazyjnych wykorzystywanych obecnie w archeologii. Pragniemy jednocześnie pokazać, jak niewątpliwe walory archeologiczne regionu mogą zostać wykorzystane współcześnie – jako ważny element jego promocji.

Chcemy zaprezentować główne założenia oraz wyniki projektu związanego z identyfikacją bardzo szczególnych konstrukcji grobowych z epoki kamienia, które w literaturze najczęściej określane są terminem grobowców megalitycznych. Projekt ów – realizowany w Zakładzie Archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego – został dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Dziedzictwo Narodowe, priorytet 5 Ochrona Zabytków Archeologicznych*.

Pragniemy podziękować osobom, dzięki którym udało się zrealizować wszystkie założenia projektu, a nasza praca nabrała charakteru niezwyklej przygody. Są to przede wszystkim uczestnicy projektu i jednocześnie autorzy poszczególnych rozdziałów niniejszej publikacji: Krzysztof Kowalski (Muzeum Narodowe w Szczecinie), Łukasz Pospieszny (Göteborgs Universitet), Włodzimierz Rączkowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Aleksandra Wilgocka (Muzeum Historii Szczecina). Na różnych etapach prac terenowych mogliśmy liczyć na życzliwość i wsparcie następujących osób: Christian Christiansen (Karsko), Marek Kibała (Przelewice), Henryk, Danuta, Wiesław i Sławomir Pożlewicz (Letnin), Marek Schiller (Dębno), Grzegorz Sołtysiak (Letnin), Tomasz Witek (Różańsko). Jesteśmy wdzięczni za pomoc okazaną przez Paulinę Kubacką z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie. Pamiętamy również o „cichych bohaterach” naszych poczynań – studentach archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego, którzy przewędrowali wraz z nami setki kilometrów w poszukiwaniu materialnych przejawów naszej dalekiej przeszłości.

Agnieszka Matuszewska, Marcin Szydłowski